

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 6567

Tarih : 26.07.2024

15138

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. **26.07.2024**

Sezai TEMELLİ

Muş Milletvekili

21 Temmuz 2024 günü Mersin sahilinde bir grup genç, çalınan Kürtçe şarkı eşliğinde halay çektikleri ve slogan attıkları anlara dair videonun sosyal medyada yayınlanmasının ardından hedef gösterilmişlerdir. O günden beri sosyal medya platformlarında gençler linçe uğramış, ırkçı, hakaret ve tehdit içerikli paylaşımların hedefi olmuşlardır. Olaylar bir Twitter kullanıcısının halay çeken gençlerin kimlik bilgilerini Twitter üzerinden paylaşması noktasına gelmiştir. Gençler sosyal medya platformlarında hedef gösterildikten sonra 22 Temmuz 2024 günü evlerine yapılan baskınlarla gözaltına alınmışlardır.

İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya, “GEREĞİ YAPILDI -22” başlıklı açıklama ile birlikte işkence olarak kabul edilen ters kelepçe, şiddetli bir baskı uygulanarak öne doğru eğme görüntülerini yayınlamıştır. Gözaltı aracında ve emniyete götürülürken polislerce çekilen görüntüler 22 Temmuz günü sosyal medyada dolaşıma sokulmuştur. Konuldukları servis aracında yüksek sesle Koma Qamişlo tarafından 1986'da yayımlanan Kürtçe bir parçadan çalıntı olduğu ortaya çıkan “ölürüm Türkiyem” adlı ırkçı marşın çalındığı görülmektedir. Henüz ifadeleri dahi alınmamışken gençler bu şekilde teşhir edilerek hedef gösterilmiştir.

Avukatların aktardığı bilgilere göre; gözaltına alınan gençlere mülakat adı altında halaydaki diğer kişilerin kim olduğu sorulmuştur. Halaydaki diğer kişilerin kim olduğu tespit edilmediği halde bu defa gözaltında alınan kişilere halay çekilen yere kimlerle beraber gittiği sorulmuştur. Alınan bilgiler doğrultusunda halayda olmamasına rağmen aynı gün bazı kişiler gözaltına alınmıştır. Böylelikle videoda 11 kişi görüldüğü için aralarında 18 yaşından küçük çocuklarında da bulunduğu gözaltına alınan kişilerin sayısı 11'e tamamlanmak istenmiştir.

Avukatların müvekkillerinin halayda olmadığı yönünde savunmada bulunduklarını belirttikleri esnada gerilim yaşandığı, polisin beyanları olduğu gibi tutanağa geçirmemeye yönelik bir tutum içinde olduğu ifade edilmiştir.

Son olarak bugün suç olmadığı AİHM, AYM ve Yargıtay kararları ile sabit olan bir slogan gerekçesi ile gözaltına alınan gençlerden 9'u tutuklanmıştır.

Bu bağlamda

- 1- Gençlere yapılan işkencenin görüntülerinin alınması hangi amaçla planlanmıştır? Videoları kim çekmiş ve kim servis etmiştir? Bu konuda verilmiş bir talimat var mıdır?
- 2- Kolluğun gözaltı işlemi tesisi sırasında ters kelepçe, başa bastırma şeklindeki uygulamaları suç teşkil etmektedir. Buna rağmen kamera kayıtları alındığı esnada kolluk, bu suçu hangi dayanakla işlemiştir?
- 3- Kolluğun Kürt gençleri gözaltına aldığı sırada uyguladığı işkence görüntülerinin "gereği yapıldı" mottosu ile paylaşılması ve tüm kamuoyuna yansıtılması Kürt gençlerine dönük bir tehdit midir?
- 4- 80'li yıllarda olduğu gibi ırkçı marşların gençlere dinletilmesi psikolojik işkence değil midir?
- 5- ırkçı marşın gençlere dinletildiği videonun kamuoyuna servis edilmesinin amacı nedir?
- 6- Gözaltı işlemi esnasında işkence uygulayan kolluk görevlileri hakkında inceleme ve soruşturma başlatılmış mıdır?

- 7- Gözaltı işlemi sırasında gençlere ters kelepçe ve kötü muamele yapılmasının talimatı kim tarafından verilmiştir? Salt video paylaşmak için mi planlanmıştır? Bu kanunsuz emir değil midir?
- 8- Halay çeken gençlerin kimlik bilgilerinin Twitter üzerinden paylaşılması suç değil midir? Bu suçu işleyen kişiye dair gerekli işlemler başlatılmış mıdır?
- 9- Kürt gençlerini sosyal medyada hedef haline getiren, tehdit eden, linç kampanyası yürüten kişiler hakkında bir işlem başlatılmış mıdır? Bu halkı kin ve nefrete teşvik değil midir?
- 10- Gözaltındaki gençlerin yasal ifade alma işleminden önce ve avukatı olmaksızın mülakata alınarak kayıt dışı ifade vermeye zorlanmasının izahı nedir?
- 11- Hiçbir kanun ve yönetmelikte yer almayan ve “mülakat” adı verilen yasak sorgu yöntemi kullanan kolluk personeli hakkında işlem başlatılmış mıdır?
- 12- Halayda olmamasına rağmen salt sayının 11’e tamamlanması için gençlerin gözaltına alındığı iddiası gerçek midir?
- 13- İfade esnasında beyanların olduğu gibi tutanağa geçirilmemesi yasalara aykırı değil midir? Bu şekilde görevini kötüye kullanan kolluk personeli hakkında işlem başlatılacak mıdır?
- 14- Kürt gençlerinin lincin odağında tutulmasına imkan veren ve aynı zamanda hukuka da aykırı olan uygulamaların neden olduğu toplumsal zararın giderilmesi için hangi önlemler alınacaktır?
- 15- Türkiye’nin taraf olduğu sözleşmelere, Anayasaya ve yasalara karşın, kolluk güçlerinin gözaltı ve tutuklamalarda işkence ve kötü muamelede bulunmalarının gerekçesi nedir?
- 16- Son beş yılda işkence ve kötü muamelede bulundukları iddiasıyla kaç kolluk personeli hakkında soruşturma açılmıştır? İşkence ve kötü muamelede bulunduğu tespit edilen kaç kolluk personeli ceza almıştır?